

начальниками определённых требований, вытекающих из этих норм, а также научных рекомендаций и дисциплинарной практики. Закономерно к таким требованиям стоит относить: обоснованность поощрений, своевременность их применения, соразмерность и постепенность поощрения, гласность и индивидуальность поощрений, законность, установление точного порядка исполнения (реализации) поощрений [2, с. 68-69].

Литература

1. Матвеев С. П. О правовом регулировании дисциплинарной ответственности сотрудников органов внутренних дел / С. П. Матвеев // Вестник Воронежского института МВД России. – 2014. – № 4. – С. 29-36.

2. Маюров Н. П. Дисциплинарные правоотношения в советской милиции (1917-1991 гг.): историко-правовое исследование: дисс. ... д-ра юрид. наук: 12.00.01 / Маюров Николай Петрович; МВД России, С.-Петербур. ун-т. – Санкт-Петербург, 2005. – 495 с.

3. Об утверждении дисциплинарного устава органов внутренних дел Республики Беларусь и текста присяги лиц рядового и начальствующего состава органов внутренних дел Республики Беларусь: Указ Президента Республики Беларусь от 29 мая 2003 г. № 218 // Консультант Плюс: Беларусь. Технология 3000 [Электронный ресурс] / ООО «ЮрСпектр», Нац. Центр правовой информ. Респ. Беларусь. – Минск, 2017.

УДК 343.213.5 (043.2)

Сергійчик О. М., ад'юнкт,
Академія Міністерства внутрішніх справ Республіки Білорусь,
м. Мінськ, Республіка Білорусь

ДО ПИТАННЯ ПРО ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ ПРИ ПЕРЕГЛЯДІ ВИРОКІВ У ЗВ'ЯЗКУ З ПОМ'ЯКШЕННЯМ КАРАНІСТІ ДІЯННЯ В КРИМІНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ РЕСПУБЛІКИ БІЛОРУСЬ

Згідно з ч. 2 ст. 9 Кримінального кодексу Республіки Білорусь (далі – КК), «якщо новий кримінальний закон пом'якшує караність діяння, за яке особа відбуває покарання, суд призначає покарання відповідно до санкції нового кримінального закону, керуючись статтею 62 цього Кодексу».

Однак у ст. 62 КК визначені лише загальні засади призначення покарання. Так, згідно з ч. 1 ст. 62 КК «суд призначає покарання з урахуванням положень Загальної частини цього Кодексу в межах, встановлених статтею Особливої частини, яка передбачає відповідальність за вчинений злочин». Тобто, до білоруського кримінального закону повністю застосовно твердження Т. В. Непомнящої, що «в кримінальному

законі відсутні рекомендації про те, чим *конкретно* повинен керуватися суд, призначаючи покарання в межах санкцій норм Особливої частини Кримінального кодексу» (виділено нами. – О. С.) [1, с. 4].

Дійсно, на підставі наведених положень КК важко визначити, яке покарання згідно з ч. 2 ст. 9 і ч. 1 ст. 62 КК, має бути призначено при перегляді вироку особі, що відбуває покарання, призначене згідно з більш суворим законом.

Деяке світло на рішення даної проблеми проливає Закон Республіки Білорусь від 18 липня 2000 р. № 424-З «Про введення в дію Кримінального кодексу Республіки Білорусь» (далі – Закон від 18 липня 2000 р. № 424-З).

Так, ч. 1 ст. 5 цього Закону приписує: «Вироки, за якими особи, засуджені за Кримінальним кодексом Республіки Білорусь 1960 року, не відбули покарання, підлягають перегляду в тих випадках, коли призначене судом покарання є більш суворим, ніж встановлено верхньою межею санкції відповідної статті Кримінального кодексу Республіки Білорусь». Аналогічний ч. 1 ст. 5 Закону від 18 липня 2000 р. № 424-З підхід простежується і в п. 2. ст. 4 Закону Республіки Білорусь від 22 липня 2003 р. № 227-З «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів Республіки Білорусь» (далі – Закон від 22 липня 2003 р. № 227-З), але вже стосовно перегляду вироків, постановлених не тільки на підставі КК 1960 р., але й попередніх редакцій чинного КК.

Іншими словами, згідно з ч. 1 ст. 5 Закону від 18 липня 2000 р. № 424-З і п. 2. ст. 4 Закону від 22 липня 2003 р. № 227-З перегляду підлягають тільки ті вирoki, відповідно до яких особу засуджено до покарання, що перевищує максимальну межу покарання, передбаченого відповідними положеннями КК, що прямо суперечить положенням ч. 2 ст. 9 КК, згідно з якими кримінальний закон, що скасовує злочинність діяння, пом'якшує покарання або іншим чином поліпшує становище особи, яка вчинила злочин, поширюється на осіб, які вчинили відповідне діяння до набрання таким законом чинності без будь-яких винятків.

Аналіз наведених вище положень законодавчих актів свідчить про те, що при перегляді вироків у рамках застосування кримінального закону, що пом'якшує покарання, білоруський суд може фактично обмежитися зниженням покарання до максимальної межі, передбаченої санкцією статті нового закону. Більше того, в разі якщо розмір покарання, призначеного особі, нижче максимальної межі покарання в санкції нового закону, суд, перекваліфікувавши діяння відповідно до нового закону, і зовсім може не переглядати постановленого раніше вироку.

У зв'язку з викладеним представляється доцільним конкретизувати порядок призначення покарання при перегляді вироків у зв'язку з пом'якшенням караності діяння і викласти ч. 2 ст. 9 КК в такій редакції: «Закон, який скасовує злочинність діяння, пом'якшує покарання або

іншим чином поліпшує становище особи, яка вчинила злочин, застосовується щодо осіб, які вчинили відповідне діяння до набрання таким законом чинності, у тому числі на осіб, які відбувають покарання або відбули покарання, але мають судимість. З дня набрання чинності закону, що скасовує злочинність діяння, відповідне діяння, вчинене до набрання їм чинності, не вважається злочинним. Якщо новий кримінальний закон пом'якшує караність діяння, за яке особа відбуває покарання, суд призначає покарання, яке дорівнює добутку раніше призначеного покарання і коефіцієнта зниження караності діяння, визначеного як відношення суми максимальної та мінімальної меж покарання, передбачених санкцією статті нового закону, до суми максимальної та мінімальної меж покарання, передбачених санкцією статті закону, що діяв раніше».

Література

1. Непомнящая Т. В. Мера уголовного наказания: проблемы теории и практики: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08 / Т. В. Непомнящая. – Екатеринбург, 2010. – 46 с.

УДК 341(043.2)

Третьяков Д., юрист,
Секретаріат Європейського суду з прав людини,
м. Страсбург, Франція

МІЖНАРОДНА ПРАВОВА ДОПОМОГА В ПРАКТИЦІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

В сучасному світі високої мобільності людей та виходу багатьох видів діяльності за межі певної країни міжнародне правове співробітництво між державами набуває все більшої ваги. Однак, таке співробітництво не повинно здійснюватися за рахунок порушення прав людини. І виконання міжнародних зобов'язань за угодами про правову допомогу мають співвідноситись із зобов'язаннями за Європейською конвенцією з прав людини. При чому іноді такі міжнародні зобов'язання можуть вступати у конфлікт. Це питання було розглянуто у вже досить давній справі Сьорінг проти Сполученого Королівства (*Soering v. the United Kingdom*, 7 July 1989, Series A no. 161), яка стосувалася процедури видачі до Сполучених Штатів Америки громадянина Німеччини. У цій справі Суд зазначив, зокрема, що зобов'язання за іншими міжнародними договорами не можуть звільнити Державу від відповідальності за передбачувані наслідки видачі особи до третьої країни в порушення статті 3 Європейської конвенції з прав людини, яка забороняє катування та погане поводження.

З усіх видів міжнародної правової допомоги розглянуте у справі